

СХВАЛЕНО  
розпорядженням Кабінету Міністрів України  
від 2020 р. №

## **Концепція Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2021 – 2025 роки**

### **Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована програма**

Державна цільова соціальна програма «Молодь України» на 2021 – 2025 роки (далі – Програма) базується на необхідності самореалізації та розвитку потенціалу молоді в Україні, її участі та інтеграції у суспільне життя, що розвиватиме їх національну свідомість на основі суспільно-державних цінностей та відповідального громадянства, надаватиме молоді можливості для успішної реалізації і соціалізації, підвищить рівень їх громадянських компетентностей, спроможності бути самостійними, життєстійкими, активними, патріотичними і відповідальними учасниками суспільного життя.

Програма ґрунтується на аналізі стану і проблем розвитку української молоді, результатів виконання попередніх програм, а також враховує програмні вимоги і перспективи, визначені переглянутою Європейською хартією про участь молоді у громадському житті на місцевому та регіональному рівнях, ухвалені Конгресом місцевих та регіональних влад Європи 21 травня 2003 р., Планом заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, з іншої сторони, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 р. № 1106 (Офіційний вісник України, 2018 р., № 24, ст. 852), Цілями сталого розвитку України на період до 2030 року, схваленими Указом Президента України від 30 вересня 2019 р. № 722, Концепцією розвитку громадянської освіти в Україні, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2018 р. № 710 (Офіційний вісник України, 2018 р., № 80, ст. 2686), документами Організації Об'єднаних Націй, Європейського Союзу та Ради Європи, що регламентують засади розвитку молодіжної політики.

В Україні існує позитивний досвід вирішення актуальних питань молоді. За результатами виконання Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2016 – 2020 роки» впроваджено інструменти щодо участі молоді у процесах ухвалення рішень, забезпечено роботу для молоді в територіальних громадах, реалізацію молодіжної політики на місцевому та регіональному рівні; започатковано численні програми, конкурси і проекти для самореалізації та сталого розвитку молоді, зокрема реалізується програма «Молодіжний

працівник», збільшується кількість молодіжні консультативно-дорадчі органи, молодіжних центрів, створено державну установу «Всеукраїнський молодіжний центр», проводиться національний конкурс «Молодіжна столиця України», здійснюється фінансова підтримка проєктів молодіжних та дитячих громадських організацій, розширюється міжнародне молодіжне співробітництво та співпраця з міжнародними організаціями, започатковано обміни молоддю між Україною і Польщею та Україною і Литвою.

Водночас проблемами, які потребують сьогодні уваги, є:

низький рівень участі молоді у суспільному житті, в діяльності інститутів громадянського суспільства, у тому числі молодіжних та дитячих громадських організацій, а також органах учнівського та студентського самоврядування, програмах сфери волонтерської діяльності та у процесах ухвалення рішень, що стосуються вирішення питань молоді;

низький рівень поінформованості молоді, у першу чергу молоді з інвалідністю, про свої права, обов'язки та можливості для розвитку власного потенціалу і самореалізації у своїй територіальній громаді, області, в Україні загалом;

низька активність молоді в політичному житті країни як на державному, так і на регіональному та місцевому рівнях;

недостатній рівень мобільності молоді (у межах України та між різними країнами);

низький рівень громадянських компетентностей, у тому числі щодо дотримання правових норм, стандартів прав людини, насамперед толерантного ставлення та взаємоповаги один до одного;

незначна кількість молоді, які вважають корупцію та непотизм як етично неприйнятні форми вирішення побутових проблем та життєвих перешкод;

підготовка молоді до сімейного життя, відповідального ставлення молоді до планування сім'ї та власного репродуктивного здоров'я;

недостатньо сформовані навички здорового способу життя та розуміння важливості комплексної турботи про фізичне та психологічне благополуччя;

низький рівень соціалізації, реінтеграції та адаптації молоді, яка проживає у складних життєвих обставинах, вразливих та маргіналізованих груп у суспільстві, у першу чергу молоді з інвалідністю;

впровадження Російською Федерацією стратегії мілітаризації освітнього процесу та деструктивного впливу на молодь з тимчасово окупованих територій України;

недостатній рівень соціально-психологічної адаптації молоді, місцем проживання яких є тимчасово окуповані території, в соціокультурний простір України;

низький рівень компетентностей, необхідних молоді для:

свідомого вибору професії та кар'єрного розвитку;

здійснення підприємницької діяльності;

розвитку лідерських якостей.

На основі даних репрезентативного соціологічного дослідження «Молодь України – 2018» було здійснено оцінку та аналіз 24 форм участі молоді в житті суспільства (політична активність, мобільність, волонтерська діяльність, участь у діяльності інститутів громадянського суспільства, у житті суспільства через мережу Інтернет, відстоювання власної думки тощо), що свідчить про таке:

56% молоді в Україні не знають, не цікавляться, не виявляють бажання та інтересу до участі у суспільному житті;

27,3% молоді поінформовані про ті чи інші форми участі, знають про різні інструменти участі, вагаються та не користуються ними;

16,7% молоді тою чи іншою мірою беруть участь у суспільному житті. Найпопулярнішими формами участі серед української молоді, за результатами соціологічного дослідження, проведеного Мінмолодьспортом у 2018 році, є участь у виборах (56,7%) та акціях з відстоювання власної думки через індивідуальну дію і засоби колективної неорганізованої дії. При цьому про участь у діяльності молодіжних та дитячих громадських організацій зазначають лише 2,4%, органів учнівського або студентського самоврядування – 7,9%, досвід у волонтерській діяльності – 8,9%, досвід участі у діяльності молодіжних центрів – 3,6%. Участь молоді в інших формах організованої активності залишається невисокою.

Слід зазначити, що одним із пріоритетних питань молодіжної сфери Європейського Союзу також є підвищення рівня участі молоді в суспільному житті країн ЄС.

Водночас за даними міжнародного проєкту регулярних опитувань громадської думки «Євробарометру» за 2019 рік більш ніж три четверти від загальної кількості молоді, яка проживає у країнах Європейського Союзу, беруть участь у різних формах діяльності та долучаються до суспільного життя, і лише 4% молоді не залучені до жодної з форм участі молоді. Найбільш поширеними формами участі є участь у виборах (місцевих, національних або Європейських) – 72% та волонтерській діяльності – 58%. При цьому 41% молоді бере участь у діяльності студентських або молодіжних організацій, 35% молоді відстоює власну думку шляхом участі в різних кампаніях, страйках та вуличних протестах.

Отже, існує потреба у визначенні таких пріоритетних завдань Програми, що забезпечать інтеграцію молоді в суспільне життя країни через підвищення рівня її свідомості, відповідальності, мобільності, економічної активності, життєстійкості, самостійності і спроможності. Адже коли молодь здорова, має громадянські цінності та компетентності, роботу, від якої отримує задоволення, можливості для саморозвитку, вона не тільки турбується про свій добробут та добробут своєї родини, а й має бажання спрямовувати свій час для розвитку своєї територіальної громади, села або міста, країни загалом. Це дозволить забезпечити підвищення рівня відчуття її приналежності до процесів, що відбуваються в Україні, та довіри до інститутів публічної влади.

## **Аналіз причин виникнення проблеми та обґрунтування необхідності її розв'язання програмним методом**

До основних причин виникнення зазначених проблем належать:

незадовільний стан української економіки, недостатній рівень фінансування різних суспільних сфер, обмежені ресурси держави, збройна агресія та тимчасова окупація Російською Федерацією окремих територій України, збереження наслідків тоталітарного радянського режиму, низький рівень розвитку громадянського суспільства, недовіра великої частини громадян до органів публічної влади;

некритичне втілення молоддю практик і ставлення попередніх поколінь до психічного та фізичного здоров'я;

несистемний підхід до вирішення питань молоді та неврахування потреб, інтересів, можливостей різних категорій молоді залежно від статі, віку, місця проживання та інших ознак у всіх сферах життєдіяльності;

збереження інерції у ставленні до молоді здебільшого як до об'єкта і проблеми та недостатнє розуміння її ролі у процесах державотворення і недооцінка як суб'єкта державної політики у молодіжній сфері;

недостатній рівень співпраці та міжсекторальної взаємодії органів державної влади та органів місцевого самоврядування з інститутами громадянського суспільства, установами, що працюють з молоддю, бізнес сектором, та низький рівень їхньої спроможності задля спільного вирішення актуальних питань молоді;

низький рівень адаптивності та життєстійкості молоді у динамічному світі через недостатній рівень компетентностей;

невідповідність компетентностей, якими володіє молодь, до сучасних вимог суспільного життя та ринку праці в Україні;

високий рівень еміграції молоді з України, міграційних настроїв у молоді, яка залишається в Україні, та відсутність нормативно-правових актів з метою здійснення роботи з молоддю української діаспори та молоддю, яка вимушено опинилась на заробітках у Європейському Союзі;

недостатня обізнаність та сформованість навичок здорового способу життя молоді, у тому числі репродуктивного здоров'я;

необхідність здійснення профілактики та лікування соціально небезпечних захворювань;

недостатнє врахування інклюзивності та необхідність забезпечення рівних прав, а також доступу до послуг і можливостей, інформації для різних категорій молоді у процесі формування молодіжної політики;

низький рівень розуміння перешкод, які не дозволяють молоді з інвалідністю брати участь у житті суспільства;

низькі темпи впровадження інновацій у молодіжній сфері, зокрема щодо цифрових інструментів у роботі з молоддю;

недостатня кількість компетентних фахівців, які працюють з молоддю (у тому числі молодіжних працівників), у першу чергу з молоддю з інвалідністю і водночас недостатня якість послуг, що надаються ними молоді;

недостатня кількість програм підготовки фахівців, які працюють з молоддю, що відповідають сучасним потребам;

обмежені можливості для проведення змістовного дозвілля, недостатньо розвинена мережа молодіжних центрів за місцем проживання;

недостатня кількість молоді, яка застосовує наявні інструменти, можливості, практики, програми щодо задоволення їх потреб, розвитку, соціалізації та підвищення самостійності і спроможності;

втрата української ідентичності мешканцями, зокрема молоддю з тимчасово окупованих територій у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації проти України.

Отже для розв'язання зазначених проблем існує потреба у розробленні Програми, пріоритетні завдання якої виконуватимуться всіма заінтересованими сторонами: органами державної влади та органами місцевого самоврядування, інститутами громадянського суспільства, установами, закладами та фахівцями, що працюють з молоддю тощо, та враховуватимуть потреби, інтереси і можливості всіх категорій молоді, особливості кожної області та нові тенденції і виклики сучасного світу, а також враховуватимуть та усуватимуть перешкоди, які не дозволяють їм брати участь у житті суспільства.

Порівняно з попередньою програмою, дія якої закінчується у 2020 році, нова програма повинна включати завдання, що поєднують інструменти, які вже ефективно впроваджуються, з тими, що потребують удосконалення і реалізації нових підходів, що є принципово новими та сучасними для роботи з молоддю.

### **Мета програми**

Метою програми є створення можливостей для самореалізації та розвитку потенціалу молоді в Україні, її участі та інтеграції у суспільне життя.

### **Визначення оптимального варіанта розв'язання проблеми на основі порівняльного аналізу можливих варіантів**

Існує два варіанти розв'язання проблеми.

Перший варіант полягає у використанні статичного підходу до державної політики у молодіжній сфері, що не враховує вже наявний розрив між сучасною практикою молодіжної політики й роботи з молоддю та чинним нормативним регулюванням, що не відповідає потребам молоді. Цей варіант дає можливість забезпечити відтворення старого досвіду з мінімальним запровадженням нововведень.

Другий (оптимальний) варіант є динамічним, оскільки передбачає застосування оновлених концептуально сучасних підходів та використання широкого кола інноваційних механізмів та інструментів, що запроваджуються

для роботи з молоддю шляхом поширення найкращого досвіду останніх років, впровадження рекомендацій українських та міжнародних експертів, молодіжного сектору Ради Європи, використання досвіду роботи з молоддю країн Європейського Союзу, рекомендації ООН щодо підтримки молодих громадян в усіх сферах життєдіяльності.

Оптимальний варіант дозволяє забезпечити:

посилення ролі та відповідального ставлення органів державної влади і органів місцевого самоврядування та партнерських організацій до реалізації пріоритетних завдань Програми, активізувавши вертикальну і горизонтальну співпрацю, обмін досвідом між ними для самореалізації та розвитку потенціалу молоді в Україні. Це передбачатиме на всеукраїнському, регіональному та місцевому рівнях підвищення рівня компетентностей молоді та спроможності інститутів громадянського суспільства у молодіжній сфері, розвиток молодіжних центрів, роботи з молоддю, скаутського, молодіжного та дитячого громадських рухів, сприяння утворенню і розвитку молодіжних консультативно-дорадчих органів, органів учнівського та студентського самоврядування, підготовку фахівців, які працюють з молоддю, у тому числі молодіжних працівників;

поширення наявних та запровадження нових моделей для розвитку, інтеграції та участі молоді у суспільному житті, із застосуванням цифрових інструментів та урахуванням реформування місцевого самоврядування і територіальної організації влади, що відбувається в Україні;

розвиток громадянського суспільства, впровадження громадянської освіти на всіх рівнях, поширення неформальної та інформальної освіти;

впровадження інклюзивного підходу та забезпечення рівних прав, а також доступу до послуг і можливостей, інформації для різних категорії молоді, у першу чергу для молоді з інвалідністю.

Оптимальний варіант передбачає розроблення та затвердження Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2021-2025 роки та застосування комплексного підходу, який має стосуватися ключових сторін життя молоді.

### **Шляхи і способи розв'язання проблеми, строк виконання програми**

Для досягнення мети Програми передбачається реалізувати такі пріоритетні завдання:

1) підвищення рівня компетентностей молоді, у тому числі громадянських, з метою:

формування розуміння потреби навчатися впродовж життя, розвитку як цілісної особистості, яка поєднує невпинний фізичний, емоційний та інтелектуальний розвиток;

формування її готовності та вміння діяти самостійно, знати та відстоювати свої права, нести відповідальність за свої дії та власне життя;

вміння швидко адаптуватися до нових умов, об'єктивно оцінювати і реагувати на нові виклики та процеси, що відбуваються в державі та світі;

розвитку умінь висловлювати і логічно обґрунтовувати власну думку, вміння конструктивно керувати емоціями, приймати рішення, розв'язувати проблеми;

утвердження серед молоді антикорупційних принципів та принципів доброчесності;

формування критичного мислення, розвитку медіаграмотності, протидії проявам гібридної війни, зокрема тієї, що ведеться Російською Федерацією в інформаційному просторі;

стимулювання до вивчення STEM та STEAM дисциплін, наукових досліджень;

розвитку лідерства та лідерських навичок (саморозвиток, міжособистісні стосунки та суспільна відповідальність);

здійснення молоддю свідомого вибору життєвого шляху, професійного та кар'єрного розвитку, враховуючи їхні власні інтереси, можливості та потреби ринку праці;

ознайомлення з процесами державотворення та механізмами функціонування і взаємодії інститутів політичної системи, діяльністю органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також їх посадових осіб, залучення до державної служби та служби в органах місцевого самоврядування;

формування культури підприємництва (у тому числі соціального), розвитку її підприємливості, використання інноваційного потенціалу, стимулювання до відкриття власної справи, просування (промоції) креативних індустрій серед молоді;

формування свідомого та відповідального ставлення до власного здоров'я; популяризації соціально безпечної поведінки, збереження репродуктивного здоров'я, у тому числі шляхом сексуальної освіти;

сприяння гармонійному психічному розвитку, у тому числі, через психологічну допомогу;

посилення відповідального ставлення до планування сім'ї та відповідального батьківства;

попередження соціально небезпечних захворювань та різних форм залежності, у тому числі вживання психоактивних речовин, наркотичних засобів, психотропних речовин, алкоголю та тютюнових виробів;

розвитку безпеки життєдіяльності;

посилення відповідального ставлення до навколишнього природного середовища та культури відповідального споживання;

розвитку неформальних спортивних рухів, вуличних тренувань та фізичної культури;

сприяння поширенню толерантності і солідарності молоді, забезпечення умов для рівної участі всіх категорій молоді у суспільному житті, запобігання стереотипам, протидії мові ненависті та дискримінації за будь-якими ознаками;

соціалізації підлітків з сімей, що перебувають у складних життєвих обставинах, дітей-сиріт, вихованців та випускників інтернатних закладів, молодих сімей, які потребують допомоги, молоді з інвалідністю, молоді, що належить до окремих етнічних груп, молоді з різними видами залежності;

реінтеграції молоді з числа учасників бойових дій та їх сімей у суспільному житті;

реінтеграції та інтеграції молоді з тимчасово окупованих територій України і з числа внутрішньо переміщених осіб та їх адаптацію в українському суспільному просторі;

соціальної адаптації молоді, яка відбула покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк;

2) підвищення рівня культури волонтерства серед молоді, у тому числі:

здійснення навчання представників організацій, що залучають до своєї діяльності волонтерів, та фахівців, що популяризують волонтерську діяльність серед молоді;

стимулювання молоді, зокрема вразливих категорій молоді, до участі у волонтерській діяльності та програмах сфери волонтерської діяльності;

запровадження механізму підтримки громадянами організацій, що долучають до своєї діяльності волонтерів, для підвищення їх спроможності;

3) активізація залучення молоді до процесів ухвалення рішень, у тому числі:

сприяння утворенню та розвитку молодіжних консультативно-дорадчих органів, органів учнівського та студентського самоврядування;

застосування безпосередніх форм участі (петиції, запити, громадські бюджети участі, тощо);

підвищення рівня поінформованості молоді щодо інструментів участі;

4) зміцнення соціальної згуртованості молоді, у тому числі, шляхом здійснення обмінів молоддю в межах України та у партнерстві з іншими державами і міжнародними організаціями.

Реалізація пріоритетних завдань, визначених Програмою, здійснюватиметься шляхом:

1) сприяння створенню умов для розвитку спроможності інститутів громадянського суспільства для досягнення завдань Програми, у тому числі:

надання в установленому порядку фінансової підтримки молодіжним та дитячим громадським організаціям для виконання (реалізації) програм (проектів, заходів) та удосконалення механізму такої підтримки;

навчання представників молодіжних та дитячих громадських організацій для підвищення рівня їх компетентностей для роботи з молоддю;

надання консультацій інститутам громадянського суспільства, які працюють з молоддю, для підвищення рівня їхньої якості роботи з молоддю;



2) забезпечення функціонування молодіжних центрів, у тому числі:  
розробки та впровадження програм, методичних, інформаційних матеріалів, ефективних інструментів для підвищення рівня спроможності молодіжних центрів та якості їх діяльності;

забезпечення діяльності державної установи «Всеукраїнський молодіжний центр»;

забезпечення нормативного врегулювання питання розвитку молодіжних просторів для їх роботи з молоддю на базі закладів культури та освіти;

3) реалізації програм для підготовки фахівців, які працюють з молоддю, у тому числі програми «Молодіжний працівник»;

4) здійснення комплексу експертно-аналітичних, організаційних, впроваджувальних і підсумкових оціночних заходів через аналіз інформаційно-аналітичних і наукових документів, підготовку щорічної доповіді про становище молоді, здійснення щорічних репрезентативних соціологічних досліджень та опитувань (у тому числі шляхом реалізації проєкту U-Report), які базуються на основі даних, структурованих за статтю, віком, місцем проживання та іншими ознаками, і передбачає аналіз становища дівчат, жінок, хлопчиків та чоловіків у суспільстві;

5) консолідованої співпраці органів державної влади і органів місцевого самоврядування у партнерстві з інститутами громадянського суспільства, установами і закладами та фахівцями, що працюють з молоддю, молодіжними центрами, молодіжними працівниками, молодіжними консультативно-дорадчими органами, органами учнівського та студентського самоврядування, міжнародними організаціями, представниками роботодавців, бізнес сектору, та узгодженості їх дій з реалізацією міжнародних, регіональних та місцевих молодіжних програм, що забезпечить здійснення багаторівневого управління у молодіжній сфері та ефективну реалізацію завдань на всеукраїнському, регіональному та місцевому рівнях;

6) здійснення міжнародного молодіжного співробітництва, сприяння інтеграції молоді у світову та європейську молодіжну спільноту, взаємодія громадських організацій та української молоді діаспори з молодіжними громадськими організаціями України, впровадження найкращих міжнародних практик та інструментів у роботі з молоддю, співпраця із міжнародними та зарубіжними партнерами;

7) проведення інформаційно-просвітницьких кампаній для інформування молоді, зокрема вразливих категорій молоді, про можливості, наявні та нові інструменти, її права та обов'язки з метою її розвитку, участі та інтеграції у суспільне життя.

Завдання та заходи Програми будуть сприяти розвитку молоді та усуненню бар'єрів, щоб жодна з її груп, незалежно від статі, віку, місця проживання, психологічних і фізичних здібностей, інвалідності та інших ознак у всіх сферах життєдіяльності не була прямо чи опосередковано виключена із суспільства та мала можливість реалізувати в Україні свій потенціал.

Координацію міжвідомчої та міжсекторальної співпраці щодо реалізації пріоритетних завдань Програми здійснюватиме Мінмолодьспорт.

Строк виконання Програми – з 2021 по 2025 роки.

### **Очікувані результати виконання програми, визначення її ефективності**

Виконання Програми забезпечить:

1) збільшення відсотка молоді до 25% (зараз 16,7%), яка бере участь у суспільному житті; зменшення відсотка молоді до 25% (зараз 56%), яка не бере жодної участі в суспільному житті; збільшення відсотка молоді до 50% (зараз 27,3%), яка користується різними формами та знає про різні інструменти участі, що включає:

збільшення відсотка молоді, яка має досвід волонтерської діяльності до 20 % (зараз 8,9 %);

збільшення відсотка молоді, яка бере участь у діяльності інститутів громадянського суспільства у тому числі молодіжних та дитячих громадських організацій, до 40% (зараз 18,6%);

збільшення відсотка молоді, яка бере участь у діяльності молодіжних центрів, до 7% (зараз 3,6%);

збільшення відсотка молоді до 60 % (зараз 56,7 %), яка бере участь у виборах;

10000 представників органів учнівського та студентського самоврядування, молодіжних консультативно-дорадчих органів пройшли навчання щодо питань участі у процесах ухвалення рішень та суспільному житті;

збільшення вдвічі кількості молоді, яка користується формам безпосередньої участі;

збільшення щороку на 5 % кількості молоді, яка відвідувала за останній рік інші населені пункти чи області України;

збільшення щороку на 2 % кількості молоді, яка бере участь у проєктах з міжнародних молодіжних обмінів, зокрема у рамках Ради Європи та Європейського Союзу;

2) зростання на 15 % кількості молоді, яка опанувала нові знання та навички, розвинула наявні та здобула нові компетентності з метою самореалізації, професійного розвитку, здійснення підприємницької діяльності в Україні;

3) зростання кількості молоді, яка бере участь у заходах неформальної освіти та усвідомлює необхідність навчання впродовж життя;

4) зростання кількості молоді, яка підвищила рівень фінансової та цифрової грамотності;

- 5) збільшення кількості молоді зі сформованим відповідальним ставленням до власного здоров'я;
- 6) зменшення відсотка молоді, яка має соціально небезпечні захворювання, психічні розлади та різні форми залежності від психоактивних речовин, наркотичних засобів, психотропних речовин, алкоголю та тютюнових виробів;
- 7) зростання кількості молоді, яка має знання та навички з планування сім'ї та репродуктивного здоров'я;
- 8) 1000 представників молодіжних та дитячих громадських організацій, що пройшли навчання та підвищили рівень своїх компетентностей для роботи з молоддю і рівень спроможності своїх організацій;
- 9) підготовка 2100 фахівців, які пройшли навчання за програмою «Молодіжний працівник» та підвищили рівень професійних компетентностей для роботи з молоддю;
- 10) 500 фахівців, які залучають до своєї діяльності волонтерів та популяризують волонтерську діяльність, пройшли навчання щодо розвитку культури волонтерства серед молоді;
- 11) підвищення рівня поінформованості суспільства про потреби молоді з числа осіб з інвалідністю та підвищення ступеня її інтеграції;
- 12) збільшення відсотка молоді з інвалідністю, яка бере участь у діяльності інститутів громадянського суспільства та молодіжних центрів, має досвід волонтерської діяльності, користується формам безпосередньої участі;
- 13) збільшення щороку щонайменше на 5 % кількості молоді з тимчасово окупованих територій України, яка:
- отримала свідоцтво про здобуття загальної середньої освіти в Україні;
  - навчається за дистанційною формою навчання у закладах середньої освіти в інших регіонах України;
  - вступила до закладів вищої, фахової передвищої та професійної (професійно-технічної) освіти України;
- 14) збільшення відсотка молоді до 50% (зараз 40%), яка має бажання відкрити власну справу;
- 15) зменшення частки молоді, яка не працює, не навчається, не набуває професійних навичок;
- 16) частка осіб до 40 років у складі наукових працівників та викладачів закладів вищої освіти з науковим ступенем.

Оцінка стану виконання Програми проводиться Мінмолодьспортом у співпраці з науково-дослідними установами, іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, інститутами громадянського суспільства, на основі залучення представників молоді як суб'єктів оцінювання.

У разі потреби щорічно може здійснюватися перегляд запланованої діяльності, пошук та впровадження більш ефективних способів розв'язання проблем молоді.

**Оцінка фінансових, матеріально-технічних, трудових ресурсів,  
необхідних для виконання Програми**

Видатки на виконання Програми здійснюватимуться за рахунок коштів державного і місцевих бюджетів та інших незаборонених законодавством джерел.

Обсяг видатків, необхідних для виконання Програми, визначається щороку з урахуванням можливостей державного та місцевих бюджетів під час формування їхніх показників.

Орієнтовний обсяг фінансування Програми становить 869 575 тис. грн.

---